

KUTSESTANDARD

Muusikaterapeut, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Muusikaterapeut, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Muusikateraapia on teraapiavorm, milles professionaalne muusikaterapeut rakendab muusikat ja muusikalisi tegevusi teraapilises suhtes süstemaatiliselt ja eesmärgipäraselt inimese füüsilise, psüühilise ja/või vaimse tervise säilitamiseks või parandamiseks või haiguste või häirete ennetamiseks. Muusikateraapia on praktikale orienteeritud tõendus põhine teraapiavorm, mis on tihedalt seotud teiste teaduslike distsipliinidega nagu psühholoogia, meditsiin, sotsiaalteadused, kasvatusteadused, muusikateadus. Muusikateraapia meetodid põhinevad erinevatele psühholoogilistele, psühhoterapeutilistele või filosoofilistele traditsioonidele nagu näiteks eksistentsiaal-humanistlik, biheivioristlik, psühhodünaamiline või süsteemne lähenemine. Muusikateraapias kasutatakse nii muusika kuulamisel kui muusitseerimisel põhinevaid tehnikaid ja meetodeid vastavalt konkreetse kliendi/patsiendi näidustusele ja terapeudi pädevusele. Muusikateraapiat rakendatakse nii individuaalselt kui grupiviisiliselt töös vaimsete ja füüsiliste puuetega inimestega, eripedagoogikas, taastusravis, geriaatrias ja mitmetes teistes meditsiini-valdkondades, samuti stressiga toimetuleku parandamisel, kriisiseisundite leevendamisel jms.

Muusikaterapeut rakendab oma kutseoskusi ja teadmisi iga inimese või grupi eripärast ja vajadustest lähtudes. Muusikaterapeut kannab hoolt oma pideva erialase arengu eest, on kursis uusimate uurimistulemustega, järgib oma töös eetilisi põhimõtteid ja konfidentsiaalsuse nõudeid.

A.2 Tööosad

A.2.1 Kliendi/patsiendi seisundi hindamine

1. Usaldussuhte loomine.
2. Kliendi/patsiendi pöördumise põhjuse väljaselgitamine.
3. Muusikateraapia vajaduse väljaselgitamine.
4. Hindamistulemuste analüüsimine ning alghinnangu vormistamine.
5. Muusikateraapia sobivuse hindamine.
6. Enda kompetentsi hindamine.

A.2.2 Muusikateraapia planeerimine

1. Muusikateraapia eesmärkide püstitamine.
2. Teraapiaplaani koostamine ja sobivate muusikaterapeutiliste sekkumisviiside valimine.
3. Teraapialepingu sõlmimine.

A.2.3 Muusikateraapia läbiviimine

1. Teraapiaprotsessi juhtimine ja analüüsimine.
2. Muusikateraapia tehnikate kasutamine.
3. Dokumenteerimine ja salvestamine.
4. Kliendi/patsiendi seisundi hindamine muusikateraapiaprotsessi lõpetamisel või peatamisel.
5. Teiste spetsialistide kaasamine.
6. Kutse-eeetika järgimine.
7. Õigusaktide järgimine.

A.2.4 Suhtlemine

1. Kliendile/patsiendile keskendumine.
2. Erialase terminoloogia kasutamine.
3. Suhtlemismeetodi ja stiili valimine.
4. Konfliktisituatsioonides toimetulek.
5. Viisakalt ja eetiliselt suhtlemine.
6. Riigikeele kasutamine.

A.2.5 Dokumenteerimine

1. Muusikateraapia aruande koostamine.
2. Erialase terminoloogia kasutamine.
3. Kirjalike materjalide esitamine.
4. Arvuti kasutamine.

A.2.6 Meeskonnatöö

1. Meeskonnatöös osalemine.
2. Kolleegidega teadmiste ja valdkonnaspetsiifika jagamine.
3. Ühise eesmärgi nimel töötamine.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Muusikaterapeut töötab meeskonnas nii laste kui ka täiskasvanutega sotsiaal-, tervishoiu- või haridusasutustes. Muusikaterapeudi töö on vaimne ning eeldab pidevat suhtlemist ja lähikontakti kliendi/patsiendiga. Töö on psühholoogiliselt pingeline. Muusikaterapeut töötab pidevalt muutuv olukorras, mis tuleneb klientide/patsientide erinevatest probleemidest ja motivatsioonist. Muusikaterapeut peab oma töös tagama kliendi konfidentsiaalsuse. Töök on vaja eraldi hea heliisolatsiooniga ruumi, mille sisustus võimaldab inimestega läbi viia muusikateraapiat nii individuaalselt kui ka grupis. Muusikaterapeutiline sekkumine võib olla nii lühi- kui pikaajaline.

A.4 Töövahendid

Muusikaterapeut kasutab oma töös muusikainstrumente, muusikakeskust jm töövahendeid.

A.5 Töök vajalikud isikuomadused

Empaatiavõime, tolerantsus, vastutusvõime, koostöövõime, analüüsivõime, pingetaluvus, loovus, kohanemisvõime, iseseisvus, püsivus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Tavaliselt on muusikaterapeudil erialane kõrgharidus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Muusikaterapeut.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid
B.2.1 Kliendi/patsiendi seisundi hindamine
EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) Loob kliendiga/patsiendiga usaldussuhte, kasutades sobivat suhtlemisviisi.
- 2) Selgitab välja kliendi/patsiendi pöördumise põhjuse, kasutades selleks sobivaid võtteid.
- 3) Selgitab välja muusikateraapia vajaduse, kliendi/patsiendi probleemi olemuse või häire tasandi, lähtudes kliendi/ patsiendi terviseseisundist, verbaalse ja mitteverbaalse suhtlemise võimest, kasutades selleks sobivaid hindamise meetodeid. Kliendil/patsiendil diagnoositud häire olemasolul arvestab sellega.

<p>4) Analüüsib tulemust, teeb kokkuvõtte võimaliku probleemi osas ja annab sellest sobival viisil ülevaate kliendile/patsiendile või tema esindajale ja vajadusel tema võrgustikule. Vormistab kirjaliku või suulise alghinnangu.</p> <p>5) Hindab muusikateraapia sobivust kliendile/ patsiendile ning kliendi/patsiendi sobivust individuaal- või grupiteraapiasse.</p> <p>6) Hindab enda kompetentsust tegelemaks konkreetse juhtumiga. Vajadusel soovitab kliendile/patsiendile teist spetsialisti.</p>	
B.2.2 Muusikateraapia planeerimine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) Hindamise tulemustest lähtuvalt püstitab muusikateraapia eesmärgid.</p> <p>2) Valib sobiva(d) muusikaterapeutilise(d) sekkumisviisi(d) ja tehnikad ning planeerib muusikateraapia, arvestades eriala teoreetilisi aluseid.</p> <p>3) Sõlmib suulises või kirjalikus vormis teraapialepingu, mis sätestab teraapia kestvuse, seansi pikkuse, seansside vahelise intervalli, puudumistest teatamise, rahalise suhte ja konfidentsiaalsusenõuded. Informeerib klienti/patsienti tema andmetega seotud toimingutest.</p>	
B.2.3 Muusikateraapia läbiviimine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) Juhib ja analüüsib teraapiaprotsessi vastavuses kliendi/patsiendi seisundiga, vajadusel korrigeerib sekkumist lähtuvalt muusikateraapia teooriatest.</p> <p>2) Kasutab teadlikult ja sihipäraselt muusikateraapia tehnikaid terapeutiliste muutuste esilekutsumise eesmärgil ning juhib teraapiaprotsessi seatud eesmärkide suunas.</p> <p>3) Dokumenteerib ja vajadusel salvestab teraapiaprotsessi ning hindab kliendi/patsiendi reaktsioone muusikateraapia eesmärkide seisukohast, kasutades sobivaid hindamismeetodeid.</p> <p>4) Muusikateraapiaprotsessi lõpetamisel või peatamisel hindab ja analüüsib kliendi/patsiendi seisundit, lähtudes püstitatud eesmärkidest, teeb tulemustest kokkuvõtte ja edastab selle kliendile/patsiendile või tema esindajale ja teraapiameeskonnale.</p> <p>5) Hindab enda kompetentsust juhtumiga tegelemiseks, vajadusel suunab kliendi/patsiendi/ teise muusikaterapeudi juurde.</p> <p>6) Järgib kutse-eetikat vastavalt Eesti Muusikateraapia Ühingu http://muusikateraapia.eu/muusikateraapia-uhing/ eetikanormid/ eetikanormidele.</p> <p>7) Järgib kutsealaga seonduvaid õigusakte.</p>	
B.2.4 Suhtlemine	EKR tase 7
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) Keskendub kliendile/patsiendile, suhtleb kliendiga/patsiendiga empaatiliselt, rakendab emotsionaalset kohalolekut, mis sisaldab kliendi/patsiendi seisundile vastavat suhtlemist ja olukorra aktsepteerimist; märkab ning arvestab kliendi/patsiendi vajadusi.</p> <p>2) Kasutab korrektset, kliendile/patsiendile arusaadavat ja olukorraga sobivat erialast terminoloogiat, vajadusel selgitab kliendile/patsiendile erialaste mõistete tähendust ja seotust kliendi/ patsiendi olukorraga.</p> <p>3) Valib sobiva suhtlemismeetodi ja stiili, arvestades situatsiooni ja kliendi/patsiendi individuaalseid, soolisi, etnilisi, kultuurilisi, poliitilisi ja religioosseid erinevusi ja kombeid ning nende mõju teraapiaprotsessile; vajadusel kohandab suhtlemisstiili.</p> <p>4) Tuleb toime konfliktsituatsioonides; tuleb toime negatiivse (nt vaenuliku) suhtumise ja nõudmistega ning säilitab kontrolli olukorra üle.</p> <p>5) Suhtleb viisakalt ja eetilisel; peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi; väljendab siirast hoolimist seoses kliendi/patsiendi heaoluga.</p> <p>6) Kasutab oma töös riigikeelt tasemel B2 (vt lisa 1 Keelte oskustasemetete kirjeldused).</p>	
B.2.5 Dokumenteerimine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) Kirjutab selge, asjakohase ja korrektse muusikateraapia aruande.</p> <p>2) Kasutab korrektset ja sobivat erialast terminoloogiat.</p> <p>3) Esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt.</p> <p>4) Kasutab oma töös digioskusi algtasemel kasutaja tasemel (vt lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala).</p>	
B.2.6 Meeskonnatöö	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p>	

1. Osaleb meeskonnatöös võrdse partnerina teiste spetsialistidega ja kohandub meeskonnaga.
2. Jagab oma teadmisi ja valdkonnaspetsiifikat kolleegidega.
3. Töötab meeskonnaliikmena ühise eesmärgi nimel.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	23-01102020-2.4.1/2k
2. Kutsestandardi koostajad	Alice Pehk, Eesti Muusikateraapia Ühing, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Muusikateraapia keskus Eve Lukk, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus, Tallinna Ülikool Kaili Inno, Eesti Muusikateraapia Ühing Muusikateraapia Keskus Merit Rossner, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus Sirje Rass, Marienthali Psühhiaatria ja Psühholoogia Keskus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	22
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	01.10.2020
6. Kutsestandard kehtib kuni	28.04.2021
7. Kutsestandardi versiooni number	2
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2269 Tervishoiu tippspetsialistid, mujal liigitamata
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Music Therapist, EstQF Level 6
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	